МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОХТИРСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
СУМСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчально-виховної роботи
_____ Олена ГАВРИШ
«29» 08 2025 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

для студентів освітньо-професійної програми

Монтаж, обслуговування устаткування і систем газопостачання

Спеціальності – G19 Будівництво та цивільна інженерія
192 Будівництво та цивільна інженерія

Освітньо-професійний ступінь – фаховий молодший бакалавр

Обсяг дисципліни в кредитах ЄКТС – 2

Розробник – УТКІНА Світлана викладач

Програму розглянуто і схвалено цикловою комісією загальноосвітніх дисциплін.
Протокол №1 від 29 серпня 2025 р.

Голова ЦК Наталія ЧИКАЛОВА

Опис навчальної дисципліни

№	Назва	
1	Освітньо-професійна програма	**Монтаж, обслуговування устаткування і систем газопостачання**
2	Галузь знань	**G Інженерія, виробництво та будівництво** **19 Архітектура та будівництво**
3	Освітньо-професійний ступінь	**фаховий молодший бакалавр**
4	Шифр і назва спеціальності	**G19 Будівництво та цивільна інженерія** **192 Будівництво та цивільна інженерія**
5	Статус навчальної дисципліни	**обов'язкова**
6	Семестр	**II сем. ПЗСО; IV сем. БСО**
7	Загальна кількість годин (кредитів ЄКТС)	**60/2**
8	Аудиторні заняття в тому числі: лекції семінарські	**36** **26** **10**
9	Самостійна робота студента	**24**
10	Форма семестрового контролю	**диференційований залік**
11	Мова викладання	**українська**

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання дисципліни	Формування у студентів історичних знань, розвиток історичного мислення, виховання патріотизму і поваги до інших народів, підготовка до активного громадського життя в Українській державі. Формування історичного мислення наукового світогляду, набуття навичок науково-історичного аналізу.
Завдання вивчення дисципліни	Локалізувати історико-географічні об'єкти та факти, події і процеси на карті. Працювати з історичними документами різного змісту, характеризувати діяльність видатних історичних постатей. Формулювати версії та оцінки історичного розвитку. Набути системних знань з історії України та вміння глибоко розуміти закономірності та механізми взаємовідносин між окремими націями та державами. Виявлення логіки та об'єктивних закономірностей історичного процесу виховання високого рівня культури, громадянської відповідальності, національної гідності, патріотизму.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Компетентності, яких набувають студенти в процесі вивчення навчальної дисципліни:

Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 5. Здатність спілкуватись державною мовою, як усно, так і письмово.
Програмні результати навчання:	
Результати навчання	РН 1. Розуміти основи демократичного устрою держави, верховенства права, знати і реалізовувати права і обов'язки громадянина України. РН2. Оцінювати сучасний стан культурного розвитку держави, розвивати та вдосконалювати інтелектуальний загальнокультурний фізичний і духовний рівень, бути активним суб'єктом професійної та економічної діяльності держави.

ПРЕРЕКВІЗИТИ

Передумовою для вивчення дисципліни студенти потребують базових знань з дисциплін загальноосвітньої підготовки (українська мова та література, економічна географія, захист України), основ правознавства, основ філософських знань.

ПОСТРЕКВІЗИТИ

Вивчення дисципліни є необхідним для подальшого засвоєння знань з дисциплін культурологія, соціологія, а також всебічного розвитку особистості.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Оцінювання знань здобувачів освіти з дисципліни «Історія України» здійснюється за національною чотирибальною шкалою (навчання на основі повної загальної середньої освіти)

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно» («5»)	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється у повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Студент активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.
«Добре» («4»)	Оцінюється завдання, що містить відповідні, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Студент виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Студент активно працює протягом усього курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях – неточні, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.
«Задовільно» («3»)	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти, події, робити висновки, але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача. Дає не повні відповіді на заняттях.
«Незадовільно» («2»)	Оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповідні на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального

Оцінювання знань здобувачів освіти з дисципліни «Історія України» здійснюється за національною дванадцятибальною шкалою (навчання на основі базової середньої освіти)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
1	Студент може назвати одну-дві події, дати, історичні постаті чи історико-географічні об'єкти.
2	Студент називає декілька подій, дат, історичних постатей або історико-географічних об'єктів; вибирає правильний варіант відповіді з двох запропонованих (на рівні «так – ні»); має загальне уявлення про лічбу часу в історії, визначає послідовність однієї події (на рівні «раніше – пізніше»).
3	Студент може двома-трьома простими реченнями розповісти про історичну подію чи постать; впізнати історичну подію, постать за описом; співвіднести рік зі століттям, століття – з тисячоліттям (на рівні «так – ні»); має загальне уявлення про історичну карту.
4	Студент може репродуктивно відтворити (у межах чотирьох-шести простих речень) частину навчального матеріалу теми; дати визначення історичних термінів, поданих у тексті підручника або вчителем; назвати одну-дві основні дати; показати на карті історико-географічний об'єкт.
5	Студент може відтворити основний зміст навчальної теми, відповідаючи на запитання викладача; визначати окремі ознаки історичних понять, назвати основні дати; за допомогою викладача може показати на історичній карті основні місця подій.
6	Студент у цілому самостійно відтворює фактичний матеріал теми; може дати стислу характеристику історичній постаті (за алгоритмом); встановити послідовність подій на основі знання їх дат; у цілому правильно вживає історичні терміни; може показати на карті місця основних подій, користуватись за допомогою викладача (зразок, пам'ятка, алгоритм) джерелами історичної інформації (наочними та текстовими, що подаються у підручнику).
7	Студент у цілому послідовно і логічно самостійно відтворює навчальний матеріал теми, виявляє розуміння історичної термінології, дає загальну характеристику події (причини, наслідки, значення), виокремлює окремі ознаки явищ та процесів; «читає» історичні карти і картосхеми з опорою на їх легенду; встановлює послідовність і тривалість історичних подій; використовує наведені у підручнику документи як джерело знань.

8	Студент володіє навчальним матеріалом і використовує знання за аналогією, дає у цілому правильне визначення історичних понять, аналізує історичні факти на основі їхнього опису і наочного відображення, порівнює однорідні історичні події та явища, характеризує причинно-наслідкові зв'язки між історичними явищами у межах теми, встановлює синхронність подій у межах теми; використовуючи легенду карти, супроводжує показ історичних об'єктів їх словесним описом.
9	Студент у достатній мірі оперує навчальним матеріалом, узагальнює окремі факти і формулює нескладні висновки, обґрунтовує свої висновки конкретними фактами, залученими з підручника (наочних посібників, історичних документів); може дати порівняльну характеристику історичних явищ, визначення поняттям; у цілому самостійно встановлює причинно-наслідкові зв'язки; встановлює синхронність подій у межах курсу; може аналізувати зміст історичної карти, узагальнювати та застосовувати ці знання.
10	Студент володіє набутими знаннями та використовує їх для розв'язання нової навчальної проблеми; виявляє розуміння історичних процесів; робить аргументовані висновки; характеризує історичні явища і процеси, використовуючи різні джерела інформації; рецензує відповіді студентів; співставляє і систематизує дані історичних карт і застосовує їх під час характеристики подій, явищ, процесів; встановлює синхронність подій вітчизняної та всесвітньої історії.
11	Студент володіє глибокими і міцними знаннями, може вільно висловлювати власні судження і переконливо їх аргументувати; може аналізувати історичну інформацію, співвідносити історичні процеси з періодом (епохою) на основі наукової періодизації історії; має достатньо міцні навики роботи з історичною картою.
12	Студент у повному обсязі опанував програмовий матеріал; має глибокі й міцні знання, здатний, відповідно до вікових особливостей, презентувати власну інтерпретацію (версію, розуміння, оцінку) історичних явищ.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Семестр, назва розділу, модуля і теми заняття	Всього годин	Аудиторні		Самостійна робота
			лекції	семінарські	
1	2	3	4	5	6
	Модуль № 1				
1	**Тема 1.** Вступ. Найдавніша історія України	2	2		
2	**Тема 2.** Виникнення і розвиток держави Русі-України наприкінці X – перша половина XIII ст.	4	2		2
3	**Тема 3.** Галицько-Волинська держава кінець XП середина XIII ст. Королівство Руське середина XIII – XIV ст.	2			2
4	**Тема 4.** Руські землі під владою Литви, Польщі та сусідніх держав (XIV – початок XVI століття). Кримське ханство.	2	2		
5	**Тема 5.** Козацька революція середини XVII століття. Війна за суверенітет козацької держави у II пол. XVII століття.	4		2	2
6	**Тема 6.** Козацька Україна (Гетьманщина) у XVIII столітті.	2	2		
7	**Тема 7.** Українські землі у складі Російської імперії у XIX столітті.	2	2		
8	**Тема 8.** Українські землі у складі Австро-Угорської імперії у XIX столітті.	2	2		
9	**Тема 9.** Україна початку XX століття перед викликами модернізації.	2		2	
	Модуль № 2				
10	**Тема 11.** Україна в роки Першої світової війни.	2			2
11	**Тема 12.** Українська революція в 1917–1921 роках. Розпад Російської імперії та постання національної держави – УНР.	4	2		2
12	**Тема 13.** В боротьбі за українську незалежність. Гетьман П.Скоропадський. Політика Директорії УНР та ЗУНР	4	2		2
13	**Тема 14.** Україна в складі тоталітарної імперії – СРСР в 1922–1939 р.р.	4	2	2	
14	**Тема 15.** Західноукраїнські землі у міжвоєнний період.	2	2		

1	2	3	4	5	6
15	**Тема 16.** Україна в роки Другої світової війни (1939–1945 р.р.)	4	2		2
16	**Тема 17.** Україна в перші повоєнні роки (1945 – початок 50-х років)	2			2
17	**Тема 18.** Україна в умовах десталінізації суспільства (1953–1964 р.р.)	4		2	2
18	**Тема 19.** Україна в період системної кризи СРСР	4	2		2
19	**Тема 20.** Відновлення незалежності України, її роль у розпаді СРСР (1985–1991 рр.)	4		2	2
20	**Тема 21.** Становлення і розвиток Україна як незалежної держави.	2	2		
21	Тема 22. Європейський вибір України. Російсько-українська війна.	2			2
	Всього	60	26	10	24

ЗМІСТ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ заняття	Назва розділу модуля, теми програми. Тема уроку та її короткий зміст	Кількість годин			Форми та методи викладання	Навчально-методична література та унаочнення	Самостійна робота студентів	Форми поточного контролю
		всього	аудитор.	самост.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Модуль № 1							
1	**Тема 1. Вступ. Найдавніша історія України** 1. Предмет і завдання курсу історії України. 2. Періодизація курсу історії України. 3. Історіографія курсу історії України. 4. Кочові племена на теренах України. 5. Розселення східних слов'ян. 6. Боротьба з кочовиками та з Візантією.	2	2		Вступна лекція, бесіда, обговорення, оцінка версій, робота з картами	[1] Алексеєв Ю.М. Історія України. ст. 3–5; [2] Світлична В.В. Історія України. ст. 5–9 [1] ст. 6–11; [2] ст. 10–23		Перевірка конспектів, тестові завдання
2	**Тема 2. Виникнення і розвиток держави Русі-України наприкінці X–перша половина XIII ст.** 1. Утворення Київської Русі. 2. Основні етапи розвитку Київської держави (Олег, Ігор, Ольга, Святослав). 3. Період найбільшого піднесення: Володимир Великий, Ярослав Мудрий. 4. Соціально-економічний розвиток. 5. Русь-Україна в період феодального роздроблення.	4	2	2	Лекція, робота з опонентом, порівняння	[1] ст. 11–15; [2] ст. 33–46	1. Занепад та значення Київської Русі. 2. Складання політичних портретів видатних князів періоду Русі-України.	Відповіді на запитання, захист рефератів та презентацій

	Тема 3. Галицько-Волинська держава кінець ХП середина ХШ ст. Королівство Руське середина ХШ – XIV ст.	2		2		[1] ст. 15–20; [2] ст. 46–60	1. Соціально-економічний розвиток в XII - початку XIV ст. 2. Династія галицьких князів Романовичів. 3. Боротьба з монголо-татарами. 4. Занепад Галицько-Волинського князівства.	Перевірка конспектів. тестові завдання
3	**Тема 4. Руські землі під владою Литви, Польщі та сусідніх держав (XIV – початок XVI століття). Кримське ханство.** 1. Включення українських земель до складу Литви та Польщі. 2. Польсько-литовська інтеграція. 3. Суспільна організація та соціально-економічні Відносини. 4. Брестська церковна унія та її наслідки. 5. Причини та джерела створення козацтва. 6. Козацькі повстання та їх наслідки. 7. Утворення та розвиток Кримського ханства.	2	2		Лекція, обговорення, порівняння складання політичного портрету	[1] ст. 20–29; [2] ст. 70–85		Фронтальне опитування, оцінка версій
4	**Тема 5. Козацька революція середини XVII століття. Війна за суверенітет козацької держави у II пол. XVII століття.** 1. Причини, характер, рушійні сили війни. 2. Початковий етап війни (1648-1649 рр.). Зборівський мир. 3. Формування української державності. 4. Переяславська Рада та Березневі статті 1654 р. 5. Становище Гетьманщини після смерті Б.Хмельницького.	4	2	2	Семінарське заняття, виступи, доповіді, рецензування, обговорення, робота з картами	[1] ст. 44–55; [2] ст. 100–124	1. Політичне життя в Україні. Доба «Руїни» на українських землях. 2. Законспектувати «Березневі статті», доповідь «Гетьман Б.Хмельницький», козацькі угоди та їх наслідки. 3. Історичне значення визвольної війни українського народу.	Оцінка знань, версій студентів, перевірка конспектів
5	**Тема 6. Козацька Україна (Гетьманщина) у XVIII столітті** 1. Зародження буржуазних відносин в Україні. 2. Зовнішньополітичні зв'язки України в XVII–XVIII ст. 3. Визначні гетьмани: І Мазепа, П.Орлик.	2	2		Лекція, бесіда, пояснення, проблемні запитання. Робота з	[1] ст. 55–76; [2] ст. 130–150		Відповіді на запитання, письмове опитування

	4. Посилення антиукраїнської політики. російського царизму. Катерина II. 5. Українські землі у складі Речі Посполитої. 6. Визвольні повстання XVIII ст. Коліївщина, рух опришків.				підручником, аналіз Конституції П.Орлика			
6	**Тема 7. Українські землі у складі Російської імперії у XIX столітті.** 1. Адміністративне та економічне становище українських земель. 2. Початковий етап національного відродження. 3. Політика російського уряду щодо українців. Суспільно-політичний рух. 4. Буржуазні реформи 60–70 років та їх здійснення в Україні. 5. Культурно-просвітницький етап національного руху: громади, народники, революційно-демократичний рух.	2	2		Лекція, узагальнення, порівняння, робота з картою та підручником. Підготовка рефератів та повідомлень. Пошукова робота	[1] ст. 83–114; [2] ст. 150–166		Фронтальне опитування, оцінка знань, версій студентів
7	**Тема 8. Українські землі у складі Австро-Угорської імперії у XIX столітті.** 1. Соціально-економічне становище українських земель у складі Австро-Угорської імперії. 2. Політика австрійського уряду щодо українців. Суспільно-політичний рух. 3. Національний рух в західноукраїнських землях: народовці, москвофіли. 4. Поява українських політичних партій.	2	2		Лекція, узагальнення, порівняння, робота з картою та підручником	[1] ст. 83–114; [2] ст. 150–166		Фронтальне опитування, оцінка знань, версій студентів
8	**Тема 9. Україна початку XX століття перед викликами модернізації.** 1. Соціально-економічний розвиток України. 2. Революційні події в Україні. Політичні партії. 3. Столипінська реформа в Україні. 4. Становище на західноукраїнських землях. 5. Розвиток культури на початку XX століття.	2	2		Семінарське заняття: виступи, обговорення, узагальнення та порівняння. Пошукова робота	[1] ст. 119–135; [2] ст. 166–186		Усне опитування, оцінка елементів диспуту

	Модуль № 2							
	Тема 11. Україна в роки Першої світової війни	2		2	Робота з підручником та Інтернет-ресурсами, підготовка проєктів	[1] ст. 135–139; [3] § 1–3	1. Причини і характер війни 2. Основні воєнні дії на території України 3. Політика Росії та Австро-Угорщини на західноукраїнських землях 4. Наростання національно-визвольної боротьби в Україні 5. Діяльність Союзу визволення України та Українських січових стрільців	Індивідуальна робота
9	**Тема 12. Українська революція в 1917–1921 роках. Розпад Російської імперії та постання національної держави – УНР.** 1. Початок Української революції. Утворення Центральної Ради. 2. Внутрішня і зовнішня політика Центральної Ради. 3. Більшовицький переворот та Центральна Рада. 4. Проголошення УНР. 5. Війна радянської Росії проти УНР. IV Універсал.	4	2	2	Лекція, бесіда, проблемні запитання, пояснення, порівняння	[1] ст. 139–145; [2] ст. 187–190; [3] § 5–7	1. Аналіз документів. 2. Зміст та значення Універсалів Центральної Ради. 3. Складання політичних портретів діячів Центральної Ради.	Оцінка знання версій щодо розв'язання проблемних запитань. Робота з документами
10	**Тема 13. В боротьбі за українську незалежність. Гетьман П.Скоропадський. Політика Директорії УНР та ЗУНР** 1. Політичний переворот П.Скоропадського. 2. Внутрішня та зовнішня політика Української держави. 3. Боротьба проти гетьманського режиму. Утворення Директорії. 4. Отаманщина. Н.Махно. Холодноярська республіка.	4	2	2	Лекція, бесіда, пояснення, аналіз документів	[1] ст. 145–156; [2] ст. 195–218; [3] § 8–10	1. Проголошення ЗУНР. Війна з Польщею 2. Акт злуки УНР та ЗУНР. 3. Боротьба УНР проти радянської окупації.	Перевірка тестових завдань, оцінка версій, захист проектів

11	**Тема 14. Україна в складі тоталітарної імперії – СРСР в 1922–1939 р.р.** 1. Становище України після революції. Політика «воєнного комунізму». 2. Причини НЕПу та її суть. 3. Голодомор 1921–1922 р.р. 4. Утворення СРСР. Статус України. 5. Політика українізації	2	2		Лекція, бесіда, проблемні запитання, пояснення, порівняння	[1] ст. 159–165; [2] ст. 218–238		Фронтальне опитування. Тестові завдання. Перевірка конспектів
12	**Тема 14. Україна в складі тоталітарної імперії – СРСР в 1922–1939 р.р. (семінарське заняття)** 1. Перехід до форсованої індустріалізації та командної економіки. Перші п'ятирічки. 2. Прискорення колективізації. Розкуркулення. 3. Голодомор 1932–1933 рр. – геноцид українського народу. 4. Розвиток літератури і мистецтва. «Розстріляне відродження». 5. Політика держави щодо церкви. Ліквідація УАПЦ.	2	2		Семінарське заняття, виступи, пояснення, оцінка версій. Аналіз Закону України «Про Голодомор 1932–33 рр. в Україні» Пошукова робота	[1] ст. 165–176; [3] § 15–16		Фронтальне опитування. Захист рефератів та презентацій. Перевірка конспектів
13	**Тема 15. Західноукраїнські землі у міжвоєнний період.** 1. Становище Східної Галичини та південно-західних земель в складі Польщі. 2. Політична ситуація. «Пацифікація». 3. Утворення Української військової організації та ОУН. 4. Українські землі під владою Румунії та Чехословаччини. 5. Проголошення Карпатської України. А.Волошин.	2	2		Лекція, бесіда, пояснення нового матеріалу	[1] ст. 176–179; [2] ст. 238–250		Оцінка версій студентів

14	**Тема 16. Україна в роки Другої світової війни (1939–1945 р.р.)** 1. Радянсько-німецький пакт про ненапад. 2. «Возз'єднання» Західної України з УРСР та його наслідки. Депортації. 3. Напад Німеччини на СРСР. Оборонні бої 1941-1942 р.р. 4. Проголошення Акту відновлення української держави 30 червня 1941 року. 5. Нацистський «новий порядок» в Україні. 6. Рух Опору та його течії в Україні. Створення УПА. 7. Національно-визвольний рух 1944–1945 р.р.	4	2	2	Лекція. бесіда, пояснення, аналіз документів, робота з картою. Пошукова робота	[1] ст. 182–185; [2] ст. 251–264; [3] § 21–23	1. Визволення Лівобережної України та Києва. 2. Визволення Правобережної та Півдня України. 3. Кримська операція та депортація населення. 4. Завершення визволення України. 5. Втрати України в роки війни. Ціна перемоги.	Відповіді на запитання та робота з картою. Тестові завдання Усне та письмове опитування
	Тема 17. Україна в перші повоєнні роки (1945 – початок 195 0-х рр.)	2		2	Робота з підручником та Інтернет-ресурсами, підготовка проєктів	[1] ст. 195–202; [2] ст. 272–279; [4] § 1–4	1. Адміністративно-територіальні зміни. 2. Статус України в ООН. 3. Політичні репресії в Західних областях України. Боротьба ОУН–УПА. 5. Голод 1946–1947 рр. 6. Операція «Вісла». 7. Розвиток культури в повоєнні роки.	Відповіді на запитання
15	**Тема 18. Україна в умовах десталінізації суспільства (1953–1964 р.р.)** 1. Соціально-економічне становище в Україні. 2. XX з'їзд КПРС і початок лібералізації. М.С.Хрущов. 3. Розвиток та реформування економіки. 4. «Відлига» в українській культурі. 5. Дисидентський рух в Україні та його особливості. 6. Участь українців у повстаннях у сталінських концтаборах 1953–1954 рр.	4	2	2	Семінарське заняття, виступи, доповіді, рецензування, дискусія, робота з документам и	[1] ст. 202–205; [2] ст. 279–284; [4] § 6–8	1. Шістдесятники в українській літературі. 2. Напрямки дисидентського руху. 3. Пошукова робота «Діячі дисидентського руху» (за вибором студентів).	Усні відповіді, оцінка рефератів, письмові завдання. Захист презентацій. Виконання тестів

16	**Тема 19. Україна в період системної кризи СРСР (середина 60 – початок 80-х років XX ст.)** 1. Жовтневий пленум ЦК КПРС (1964 р.) 2. Діяльність в Україні П.Шелеста та В.Щербицького. 3. Реформи в промисловості та сільському господарстві. «Золота п'ятирічка». 4. Зміни в соціальній та національній структурі населення.	4	2	2	Лекція, бесіда, пояснення, аналіз документів	[1] ст. 205–208; [2] ст. 284–291; [4] § 10–12	1. Опозиційний рух у 70–80 р.р. 2. Розвиток науки і культури. 3. Видатні діячі опозиційного руху (за вибором студентів).	Перевірка рефератів та доповідей про дисидентів. Складання характеристики діячів.
17	**Тема 20. Відновлення незалежності України, її роль у розпаді СРСР (1985–1991 рр.)** 1. Перебудова та її особливості в Україні. 2. Формування багатопартійної системи. 3. Зростання громадсько-політичної активності суспільства. Релігійне відродження 4. Діяльність Верховної Ради в 1990–1991 рр. 5. Проголошення незалежності України.	4	2	2	Семінарське заняття, виступи, доповіді, рецензування, дискусія, робота з документам и	[1] ст. 208–216; [2] ст. 291–312; [4] § 16–18	1. Чорнобильська катастрофа та її наслідки. 2. Аналіз державотворчих документів та першоджерел	Відповіді на запитання, усне та письмове опитування. Робота з докумен-тами
18	**Тема 21. Становлення і розвиток Україна як незалежної держави.** 1. Державотворчі процеси в Україні. 2. Конституція 1996 року. 3. Спроби реформування економіки. 4. Економічні відносини. Європейська та світова інтеграція. 5. Розвиток культури в Україні. 6. Екологічні проблеми. Міжнародне співробіт-ництво у сфері охорони довкілля. 5. Зовнішня політика незалежної України.	2	2		Лекція, бесіда, пояснення, аналіз документів. Робота з періодичною пресою та інтернет-ресурсами	[1] ст. 216–220; [2] ст. 312–340; [4] § 20–23		Усне опитування, тестові завдання

	Тема 22. Європейський вибір України. Російсько-українська війна.	2		2	Робота з підручником та Інтернет-ресурсами, підготовка проєктів	[4] § 25–26 Повідомлення преси та ЗМІ, Інтернет-ресурси	1. Соціально-економічний розвиток. 2. Політичні процеси на початку XX століття. Помаранчева революція, Революція Гідності. 3. Євроінтеграційні процеси в Україні. 4. Боротьба за відновлення територіальної цілісності України (Анексія Криму, АТО, ООС, Мінські домовленості). 5. Початок провномасштабної війни РФ проти України.	Перевірка конспектів, захист проектів

Рекомендована література

Основна

[1] Алексєєв Ю.М. Історія України. – К.: Каравела, 2004.
[2] Світлична О.В. Історія України: Навчальний посібник. К: Каравела, 2006.
[3] Струкевич О.К. Історія України 10 кл. – К.: Грамота, 2018.
[4] Струкевич О.К., Романюк І.М. Історія України 11 кл. – К.: Грамота, 2019.

Допоміжна

[5] Реєнт О.П., Малій О.В. Історія України 10 кл. – К.: Генеза, 2010.
[6] Губарєв В.К. Історія України. Довідник школяра і студента. Донецьк, 2005.
[7] Скляренко В.М., Марченко Т.Н., Очкуров О.Ю., Родичева І.А. 100 відомих людей України. – Харків, 2005. – 511 с.
[8] Кульчицький С.В. Власов В.С. Історія України. Довідник для абітурієнтів та школярів. К.: Літера ЛТД, 2018.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. https://www.calameo.com/read/00435432042fb04952917
2. https://dev1.ohttps://shkola.in.ua/1752-istoriia-ukrainy-10-klas-strukevych-2018.
3. htmhttps://pidruchnyk.com.ua/451-storya-ukrayini-strukevich-romanyuk-drovozyuk-11-klas.
4. ghttps://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/10-klas/4-storya-ukrani-10-klas/storya-ukrani-rven-standartu-pdruchnik-dlya-10-klasu-zakladv-zagalno-seredno-osvti-burneyko-o-khlbovska-gm-krizhanovska-m-naumchuk-o-v/upan-n-m/u.net/mod/quiz/view.ph https://zno.osvita.ua/ukraine-hi
5. https://naurok.com.ua/test/istoriya-ukra-ni/klas-9story/tema 6.